

• ZAGREB, AMRUŠEVA 10 • TELEFON: (385) 01/ 49 22 959, 49 22 957 • FAKS: 01/ 49 22 975 •
IBAN: HR58 23600001101338005 • OIB: 82683059627; info@savez-dnd.hr

SLUŽBENO OBRAZLOŽENJE NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ ZA 2017. GODINU

POLA STOLJEĆA NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ -uvodni tekst

Svaka književna nagrada javna je pohvala književnosti. Nagrada promiče umjetničke vrijednosti i potiče interes javnosti, stručne i čitateljske, za književno djelo i njegova tvorca.

Ove ciljeve imao je na umu i Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske, utemeljitelj Nagrade „Grigor Vitez“, prije pedeset godina. Utemeljena 1967. godine kao republička nagrada u Jugoslaviji, bila je to ustvari prva hrvatska nagrada za dječju knjigu. Njome se željela skrenuti pozornost javnosti na specifičan segment hrvatske književnosti – književnost namijenjenu djeci i mladeži.

Puni procvat svjetsko i hrvatsko stvaralaštvo dječje knjige doživljavaju u dvadesetom stoljeću. Snažno se razvija proces demokratizacije društva i pokret za dostupnost umjetnosti svima pa i dijete dolazi u središte pozornosti pedagoga, učitelja i roditelja. Sve to, uz razvoj suvremenih tiskarskih tehnika, utječe na povećanje knjižne produkcije, tako i one namijenjene djeci. Dječja knjiga često je luksuzno opremljena i ilustrirana, a slikovnica pruža nove mogućnosti likovnim umjetnicima da se kroz medij knjige okušaju u novoj likovnoj disciplini – ilustraciji.

Godine 1950. osniva se IBBY, međunarodna organizacija koja okuplja ustanove i pojedince koji se bave dječjom knjigom. Ubrzo IBBY utemeljuje Andersenovu nagradu, najveću svjetsku nagradu za dječju knjigu, koja se od 1956. dodjeljuje piscima, a od 1966. i ilustratorima.

Najveći svjetski sajam dječje knjige u Bologni utemeljen je 1963. Godine a prvi svjetski bijenale ilustracije u Bratislavi (BIB) 1965. Kao što vidimo, utemeljenje prve hrvatske nagrade za dječju knjigu prije pola stoljeća korespondira sa svjetskim trendovima.

Osnovana kao godišnja nagrada u spomen na Grigora Viteza, tada najznačajnije ime hrvatskog dječjeg pjesništva, Nagrada propituje i vrednuje suvremeno književno i likovno stvaralaštvo namijenjeno djeci i mladeži. Sastoji se od novčanog iznosa, diplome i statue „Ptica“ akademske kiparice Ksenije Kantoci.

U pola stoljeća postojanja nagrađeno je 144 knjiga i slikovnica istaknutih pisaca i ilustratora. (vidi na webu Knjižnica grada Zagreba – Hrvatski centar za dječju knjigu) .

Mnoge od nagrađenih knjiga desetljećima su na popisu obavezne ili izborne školske lektire i doživjele su brojna ponovljena izdanja. Nagrađene knjige i pisci postali su nezaobilazni dio svih kasnije objavljenih povijesti, pregleda i antologija hrvatske dječje književnosti čime je potvrđena njihova neupitna umjetnička vrijednost.

Nagrada „Grigor Vitez“ zrcali knjižnu produkciju u proteklih pedeset godina, preslika je njezine pluralnosti i pokazatelj razvoja nakladništva. Godišnja hrvatska produkcija u Jugoslaviji bila je 70-ih godina tek dvadesetak knjiga a postojala su samo tri velika državna nakladnika. Od 1992. godine počinje osnivanje privatnih nakladničkih kuća. Posljednjih desetljeća njihov broj ustalio se na dvadesetak privatnih malih i većih nakladnika dječje knjige s godišnjom produkcijom većom od 80 naslova. Od 1998. godine Pohvala Nagrade „Grigor Vitez“, uz autore sve češće se dodjeljuje i nakladnicima te istaknutim urednicima.

2003. godine uvodi se Zlatna ptica Nagrade „Grigor Vitez“ kao posebno priznanje istaknutom piscu ili ilustratoru za ukupan stvaralački opus na području dječje knjige. Dobili su je Svjetlan Junaković, Zvonimir Balog, Ivica Antolović i Ivan Vitez.

Prateći sve bogatiju produkciju, od 2015. godine Nagrada „Grigor Vitez“ dodjeljuje se ne više u dvije, već u četiri kategorije: za književni tekst za djecu i književni tekst za mladež te ilustraciju za mlađu i ilustraciju za stariju dob djece.

A nakon pola stoljeća postojanja, u suradnji sa Hrvatskim centrom za dječju knjigu pri Knjižnicama grada Zagreba, osniva se dječji žiri. Nagrada „Grigor Vitez“ tako postaje prva hrvatska nagrada za tekst i ilustraciju koju uz stručnjake dodjeljuju i djeca.

Ranka Javor

1. OBRAZLOŽENJE NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ 2017. ZA KNJIŽEVNI TEKST

Kao nikada dosad, na Natječaj Nagrade „Grigor Vitez“ prijavljeno je devedeset i pet knjiga – romana, zbirki pjesama i kratkih priča, slikovnica za najmlađe.

Lijepa čestitka s mnogo darova za veliku obljetnicu! Veselimo se tome, jer ne samo da novi rekord potvrđuje ugled Nagrade nego nam daje i nadu da postoji svijest o važnosti književne produkcije za djecu i mlade.

Stotka je blizu, kao što govori brojka, pa vjerujemo da će već u 2018. biti premašena. Optimizam je, među ostalim, utemeljen na trendu uočenom u protekloj godini, u kojoj su se u tiskanje knjiga za mlade čitatelje uključile neke od najvećih hrvatskih izdavačkih kuća koje prije nisu u svom programu imale naslove iz dječje književnosti.

Što smo uočili čitajući knjige iz 2017. koje su stigle na prosudbu? Mnogo toga ide u dobrom smjeru. Tekstovi su bolje lektorirani, urednički dotjeraniji (iako se moglo i bolje). Pisci biraju raznolike teme, aktualne i djeci zanimljive, duhovite i što je najvažnije dobro napisane, stilski i jezično na zavidnoj razini.

Zaključak je: ima sve više odličnih knjiga koje se čitaju na dah, u kojima se uživa. To otežava Stručnom povjerenstvu donošenje odluke, ali to su slatke brige. Ima doduše i knjiga koje nikome ne služe na čast, ali veseli da je takvih sve manje.

Nakon više sastanaka i konzultacija Povjerenstvo u sastavu: Ranka Javor, komparatist i povjesničar umjetnosti, knjižničarska savjetnica, Koralka Jurčec Kos, muzejska savjetnica i kustosica Hrvatskog biennala ilustracije, Branka Primorac, književnica, Ivona Šajatović, književnica, Manuela Vladić-Maštruko (predsjednica Povjerenstva), akademska slikarica i ilustratorica, u **uži je izbor za nagrađivanje književnog teksta uvrstilo pet naslova računajući obje kategorije:**

a) Nagrada „Grigor Vitez“ za književni tekst za djecu u 2017.

b) Nagrada „Grigor Vitez“ za književni tekst za mladež u 2017.

Uži izbor:

Ivana Guljašević: *Tajni život Marte Grigor* (Igubuka, Zagreb)

Nena Lončar: *Sve o Evi: vodič za sanjare* (Ibis grafika, Zagreb)

Vlado Rajić: *Mačak s četvrtog kata* (HDKDM, Zagreb)

Melita Rundek: *Letači srebrnih krila* (HDKDM, Zagreb)

Jasminka Tihi Stepanić: *Dom iza žice* (Naklada Ljevak, Zagreb)

***

Tajni život Marte Grigor, Ivana Guljašević (Igubuka, Zagreb)

Ivana Guljašević poznata je u svijetu stvaralaštva za djecu već petnaestak godina kao ilustratorica i animatorica. Posljednjih godina svoj umjetnički nerv iskazuje i kao spisateljica. Najnoviji, treći roman autorica je ostvarila svojim već prepoznatljivim proznim pismom. Glavna junakinja, na volontiranju u jednom staračkom domu, susreće se s neobičnom staricom, koja s Martom podijeli svoju obiteljsku tajnu, a poznanstvo s njom odvest će djevojčicu u pustolovinu sve do pariškog Louvrea.

Sve o Evi: vodič za sanjare, Nena Lončar (Ibis grafika, Zagreb)

Za natječaj Nagrade „Grigor Vitez“ izdavač je prijavio roman *Sve o Evi: vodič za sanjare* Nene Lončar. Zanimljivim postupkom pripovijedanja spisateljica nas upoznaje s karakterima dviju sestara, sanjalicom Evom i buntovnicom Brunom, istodobno uvodeći čitatelja u fantastičan i neotkriven svijet inkunabula. A ovog pustolovnog romana ne bi bilo, objašnjava spisateljica, da je nisu nadahnule tajne franjevačke samostanske knjižnice u Krapini.

Mačak s četvrtog kata, Vlado Rajić (HDKDM, Zagreb)

Vlado Rajić, koji piše za odrasle i za djecu, najnovijim animalističkim romanom *Mačak s četvrtog kata* potvrđuje staro pravilo da tema knjigu ne čini automatski dobrom, nego način na koji je napisana. Tako on od svakodnevnice situacije s ulice, koja se dogodila ili će se mnogima tek dogoditi, od jednog susreta s napuštenim i gladnim mačićem ispisuje djelo neizvjesna kraja u koje će se zaljubiti i mlado i staro.

Letači srebrnih krila, Melita Rundek (HDKDM, Zagreb)

Melita Rundek dobro je znano ime u književnosti za djecu i mlade. Od 2000. godine kad je objavila knjigu *Psima ulaz zabranjen* (Nagrada „Ivana Brlić-Mažuranić“) pa do danas ova je vrijedna autorica ispisala petnaest knjiga i za svoj stvaralački rad dobila više nagrada. Roman *Letači srebrnih krila* originalna je priča o knjiškim moljcima i drugim bubama koja promiče znanje o beletristici i čitanju na duhovit i zabavan način. Autorica je kraj začinila igrokazom o tome.

Dom iza žice, Jaminka Tihi Stepanić (Naklada Ljevak, Zagreb)

Iako je tek šest godina u književnosti, Jasminka Tihi Stepanić nagrađivana je i rado čitana autorica. Objavila je četiri romana i jednu zbirku priča biranih aktualnih tema: ovisnosti o medijima, anoreksiji i drugim društvenim utjecajima na obiteljski život i odrastanje. U romanu za mlade *Dom iza žice* poseže za temom maloljetničke delinkvencije. Prvi okidač je nefunkcionalna obitelj pa loše društvo, potom i brojne slučajnosti. Tako dječak Gabriel ide iz jedne u drugu lošu životnu fazu, što ga na kraju vodi u popravni dom.

a) Nagrada „Grigor Vitez“ za književni tekst za djecu 2017.

Stručno povjerenstvo jednoglasno je odlučilo da Nagradu „Grigor Vitez“ za književni tekst za djecu u 2017. dodijeli književniku **Vladi Rajiću** za roman *Mačak s četvrtog kata* (ilustr. Vanda Čižmek, izd. HDKDM, ur. Snježana Babić Višnjić, Silvija Šesto).

Dugogodišnji novinar i publicist Vlado Rajić posljednjih pet godina u zreloj je dobi objavio tri romana za odrasle i dva za djecu, čime je potvrdio staro pravilo da probuditi usnuli talent nikad nije kasno. Tako je već njegov prvi dječji roman *Ljetovanje s čovjekom koji nije moj tata* nagrađen 2013. Nagradom „Anto

Gardaš“, a evo sada i drugi, *Mačak s četvrtog kata*, Nagradom „Grigor Vitez“ u kategoriji najboljega književnog teksta za djecu u 2017.

Vješto od početka do kraja vođena nepretenciozna priča o malom odbačenom mačku, prestravljenom i gladnom, prerasla je u skladno djelo po svim pravilima žanra. Autor empatično od stranice do stranice uvlači čitatelja u mačkove nevolje, istodobno opisujući kakav potres izaziva njegov nagli i neplanirani ulazak u četveročlanu obitelj. Tko se želi dublje upustiti u psihološku analizu likova, prepoznat će koliko je to fino tkanje. Nenametljivo, jer autor to postiže lakoćom pripovijedanja, humorom, jednostavnom pitkom rečenicom koja je odlika majstorskog stila. Ničega previše i ničega premalo. Knjiga je to nevelika obujmom, za koju će neupućeni pomisliti kako je takvo što lako napisati, a mačkoljupci, mali i veliki, naprosto će je obožavati.

b) Nagrada „Grigor Vitez“ za književni tekst za mladež u 2017.

Stručno povjerenstvo jednoglasno je odlučilo da Nagradu „Grigor Vitez“ za književni tekst za mladež u 2017. dodijeli **Neni Lončar** za roman *Sve o Evi: vodič za sanjare* (Ibis grafika, Zagreb, ilustr. Marijan Lončar, ur. Saša Krnic)

Nena Lončar ušla je u hrvatsku književnost za djecu u 46. godini života. Prvi roman, *Šest guba čarolija i jedan užas na kvadrat*, izlazi joj 2014. godine, potom 2015. objavljuje roman *Bio sam pas i opet sam*, a 2016. *Usvojili smo baku i djeda*. Prva dva romana nagrađena su Nagradom „Zvonko“ Hrvatskog društva književnika za djecu i mlade (HDKDM-a), a treći je bio u užem izboru za Nagradu „Anto Gardaš“.

Nije preskočila ni 2017. u kojoj se pojavljuje s dva nova djela od kojih je *Sve o Evi : vodič za sanjare* upravo sada, u jubilarnoj godini Nagrade „Grigor Vitez“, izdvojen među brojnim naslovima knjiga za mladež kao najbolji u protekloj godini. Već osnovni podaci iz njezine biobibliografije govore da je riječ o vrlo zanimljivoj spisateljici, koja je još u djetinjstvu smislila tajno pismo ne bi li svoj dnevnik zaštitila od sestrina čitanja.

No, usredotočimo se na nagrađeno djelo *Sve o Evi : vodič za sanjare*. Glavninu romana čini pripovijedanje u prvom licu trinaestogodišnje djevojčice Eve kroz koje upoznajemo nju i njezinu obitelj. Eva je sanjalica, zaigrana i radoznala,

ljubiteljica tajni, knjiga i čitanja, često u sukobu sa starijom sestrom Brunom koja je temperamentna buntovnica. Traganje za tajnom knjige uvezane u ljudsku kožu (intrigantan detalj s blagim okusom horora) u biblioteci krapinskog franjevačkog samostana odvodi Evu u neobičnu i opasnu pustolovinu iz koje je preko teško odgonetljiva dnevnika spašava sestra Bruna. Nena Lončar nam ovim tekstom otkriva čudesne svjetove, ne samo one izmišljene, za sanjare, nego i povijesno dokumentirane. Djelo je žanrovski miks s elementima tinejdžerskog, pustolovnog, povijesnog i obiteljskog romana. Odlikuje se složenošću, zanimljivošću i vještinom pripovijedanja, te originalnim poredbama koje mu daju posebnu draž.

2. OBRAZLOŽENJE NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ 2017. ZA ILUSTRACIJU

Ilustratori i njihove ilustracije posebna su priča u knjigama za djecu. I ove godine naši poznati likovnjaci, majstori svog zanata, potvrđuju svjetsku razinu uvijek svježim i originalnim djelima. Osobito pak raduju moderna likovna rješenja mlađih autora, koji se likovno izražavaju jezikom bliskim generaciji rođenoj u novom mileniju i u digitalno doba.

Mnogi među njima dosljedno grade prepoznatljiv stil razvijajući ga i prilagođavajući zadanim formatima, kreativno čitajući i jednako tako oslikavajući (često i vlastite) tekstualne predloške.

Istaknuli su se: Vanda Čižmek, Ivana Guljašević Kuman, Marsela Hajdinjak, Branka Hollingsworth Nara, Ana Jakić Divković, Dubravka Kolanović, Andrea Petrlik Huseinović, Tomislav Tomić, Milan Trenc i Pika Vončina.

Osim prepoznatljivih crtačkih rukopisa u ilustratorskoj produkciji 2017. primjetne su dvije osobitosti: kvalitetom izrazito odskaču knjige s ilustracijama izrađenima klasičnim slikarskim tehnikama (suhim pastelima, akvarelima i akrilnim bojama) poput onih Marsele Hajdinjak, Andree Petrlik Huseinović, ili Dubravke Kolanović, te one (u tušu i akrilu) Tomislava Tomića, što je osobito primjetno kada ih prati i primjerena nakladnička oprema.

S druge strane izdvojio se niz ilustriranih prizora i priča iz kojih otkrivamo animatorsko, redateljsko, rekli bismo, transmedijsko kreativno iskustvo umjetnika, ne doduše nužno tim redosljedom, poput onih Ivane Guljašević

Kuman, Manuela Šumberca i Milana Trenca, što zadržavaju pozornost čitatelja od korice do korice, intrigiraju od margine do margine tvoreći svojevrsnu filmičnu traku u suglasju s ispričanom pričom.

U uži izbor za Nagradu „Grigor Vitez“ za obje kategorije: ilustraciju za mlađu i stariju dob djece 2017. stručno povjerenstvo izdvojilo je deset slikovnica i ilustriranih knjiga, onih autora koji kontinuirano pridonose vizualnom (umjetničkom) opismenjavanju mladih: (po abecednom redu ilustratora).

Uži izbor:

Ivana Guljašević Kuman: *Ježeva škola*, Bruno Kuman (tekst), Igubuka, Zagreb 2017.

Ivana je napisala i ilustrirala brojne slikovnice, animirala filmove, crtala stripove. Njene slikovnice zavrijedile su niz nagrada, animirani filmovi u produkciji „Školske knjige“ i „Smiba“ u distribuciji „Zagreb filma“ prikazivani su i nagrađivani na međunarodnim festivalima. Slikovnica *Ježeva škola* skladna je cjelina sazdana od komplementarnih boja koju autorica znalački oblikuje komponirajući ježiče tako da ih s lakoćom doživljavamo „u pokretu“, ili barem sluteći njihovo kotrljanje, padanje lišća i razredni žamor.

Marsela Hajdinjak: *Nuru N'zuri - lavov povratak*, Ludwig Bauer (tekst), Sipar, Zagreb 2017.

Knjiga iz biblioteke *Čudovišta* (Sipar, Zagreb), *Nuru N'zuri - lavov povratak*, plijeni pozornost tekstom Ludwiga Bauera i Marselinim ilustracijama koje minucioznom izvedbom i tehnikom (akrilne boje, olovke u boji i suhi pastel), vjerno i slikarski dorađeno do najsitnijeg detalja, dočaravaju „veličinu“ glavnih likova. Pred nama stoje uvjerljivo – stari Verglaš- vlasnik cirkusa, dobra vila prerusena u staru baku, kradljivi gonič deva, Lav Nuri, slonica što traži izgubljeno mladunče i zahvalni prosijedi majmun, čiji čopor Lav Nuri spašava od krokodila, te se tako svojim viteštvom dokazuje kao kralj životinja, a ne cirkuska atrakcija.

Branka Hollingsworth Nara: *Bob, bobić, mahuna*, Mirjana Mrkela (tekst), Iris Illyrica, Zagreb 2017.

Kada ne bismo imali antologiju „Ženski strip na Balkanu“, valjalo bi je izmisliti, već kako bismo se podsjetili na vrhunske stripove sjajnih autorica, među kojima je i Branka Hollingsworth Nara. Bogato iskustvo na polju devete umjetnosti uspješno prenosi u ilustratorska postignuća. Ovogodišnju pohvalu zaslužila je za ilustracije u knjizi s tekстом Mirjane Mrkela *Bob, bobić, mahuna*.

Ana Jakić Divković: *Marta i Fran u oblacima*, Milena Jukić Bandić (tekst), Sipar, Zagreb 2017.

Ana Jakić Divković ilustrirala je udžbenike i knjige za djecu, knjige poezije hrvatskih pjesnika i znanstvene publikacije. Objavljuje u dječjim časopisima. U knjizi *Marta i Fran u oblacima* susrećemo ekspresivne, koloristički i figurativno zahtjevne ilustracije u virtuoznoj tehnici kolaža, koje potiču djecu na maštanje i kreativnost.

Dubravka Kolanović: *Čarolija zagrljaja*, Sipar, Zagreb 2017.

Uvijek u najužem izboru za nagradu, ovoga puta Dubravka nas je začarala prijateljskim zagrljajem Mede i Vučića. Univerzalna tema bliskosti i jednakosti razotkrila se u finoći ilustracija (pre)bogatih tonskim rješenjima. Pretapanja pastelnih boja po kojima je Dubravka prepoznatljiva, stvaraju osebnju atmosferu svakog ilustriranog prizora. Valja tome dodati znalačko korištenje perspektiva, sve na vrhunskoj umjetničkoj razini, a opet primjereno uzrastu kojem se autorica obraća.

Andrea Petrlik Huseinović: *Vremeplov*, Kašmir Huseinović (tekst), Dječja knjiga, Zagreb 2017.

Andreine autorske slikovnice prisutne su po cijelom svijetu, nagrađivane i prevedene na brojne strane jezike. Vlasnica je zlatne plakete BIB-a (Bratislava, Slovačka), prve nagrade *Oita bienalla* u Japanu, dobitnica Nagrade „Grigor Vitez“, „Kiklopa“ i drugih. Njene pastozne ilustracije velikih formata stiliziranim likovima (ljudskim i životinjskim) progovaraju o životnim pričama i iskustvima autorice, ili oslikavaju dirljivi spomen snovima, bajkama i dragim ljudima. Vladaju tekстом kao ponesene vjetrom, baš kao u ove godine istaknutoj knjizi

Vremeplov. Više no ikad, zaigranost motivima i bogatstvo realnih i izmaštanih prizora i svjetova razigrat će čitatelju um i maštu.

Manuel Šumberac: *Jura i kuckalo protiv dosade*, Roman Simić (tekst), Profil knjiga, Zagreb 2017.

Jedan od najmlađih zastupljenih ilustratora u stanju je vizualizirati priču kroz sve medije, bio to crtež, animacija, film ili knjiga. Ovoga puta, autori teksta i slike iznimno kreativno navode nas na ponovljena čitanja Jurina preispitivanja dosade. Od predlista do zalista, od kadra do kadra, ilustracije u sinergiji s tekstom na svoj način tumače priču. Tajnovito kuckalo daje takt prema kojem autori slažu slova, riječi i slike stvarajući ilustriranu knjigu vrhunskog sklada.

Tomislav Tomić: *Lice*, Darko Macan (tekst), Sipar, Zagreb 2017.

Lice razotkriva dječaka koji je „htio biti netko drugi“. Tako je sreo vuka, janje i prašćića poistovjećujući se s njima. I djevojčicu koja je htjela biti dječak, a uz to, i prodavačicu palačinki i učiteljicu. Dječak je tragao za svojim izgubljenim licem bezuspješno, međutim, Tomislav Tomić zadržao je prepoznatljivo „lice“ svojih ilustracija, te nas osvojio bogatstvom prizora usporedivih s renesansnim bakropisima velikih majstora.

Milan Trenc: *Franjo i potraga za srećom*, Snježana Babić-Višnjić (tekst), Semafora, Zagreb 2017.

Franjo ili potraga za srećom knjiga je koja istodobno očarava čitatelja i gledatelja. Topla i nepretenciozna priča o vozaču Franji i potrazi za srećom njegovih (su)putnika praćena je ilustracijama što oživljavaju prizore starih, plavih, zagrebačkih tramvaja. Retro-štih skriven u najfinijim detaljima (skretničara, bicikla s tri kotača, spremišta i tvornice čokolade) otkriva vrhunskog znalca Milana Trenca.

Pika Vončina: *Krokodili*, Mala zvona, Zagreb 2017.

Pika Vončina godinama crtački gradi osebujan i fantastičan životinjski svijet, te onedavno, poslije svima drage ovce Emilije, kokoši Hilde, Zečje zemlje ili mačaka pričalica, oslikava krokodilske priče. Nova knjiga *Krokodili* predstavlja nam Piku koja piše, riše i dizajnira. Ptica Sveznalica vodi krokodile kroz pojedina životna iskustva: Jaroslava u strahu od vode i plivanja, Jesenka što

roni krokodilske suze, crtača Florijana koji mijenja boje, brižnog i strpljivog Strahimira... Kroz prožimanje verbalnog i vizualnog, autorica ostvaruje autentičnu atmosferu, a u očekivanju novog Pikinog putovanja, možemo pričice čitati naglas, pa i zapjevati.

a) Nagrada „Grigor Vitez“ za ilustraciju za mlađu dob djece 2017.

Jednoglasnom odlukom Stručnog povjerenstva **Nagrada „Grigor Vitez“ 2017. za ilustraciju za mlađu dob djece dodjeljuje se Dubravki Kolanović za autorsku slikovnicu *Čarolija zagrljaja (Sipar, Biblioteka čudovište, ur. Dubravko Marjanović)***

Dubravka Kolanović diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi prof. Vasilija Jordana. Studirala je i na Savannah College of Art and Designs, a njena karijera ilustratorice započinje već s 18 godine kad je u Americi osvojila nagradu izdavačke kuće Landmark Editions za svoju prvu slikovnicu. Od tada do danas ilustrirala je više od 150 slikovnica, u mnogima od njih je i autorica teksta.

U Dubravkinom stvaralačkom opusu uočavamo univerzalnu kvalitetu njenog autorskog izričaja: odlikuju ga nježni, koloristički definirani obrisi likova i krajobraza, bez naglašenih kontura, koje postiže u sipkoj tehnici suhog pastela ili mokrog akvarela, bilo da oslikava predjele dalekih tropskih džungli ili pak polarne krajolike. U tim skladnim, uravnoteženim kompozicijama Dubravka ne zaboravlja ni najsitnije detalje koji tako rado plijene pozornost dječjeg oka. Dubravka je dobitnica nagrade Japanskog muzeja za slikovnice u Oshimi te nagrade američkih časopisa za suvremenu umjetnost i dizajn *CreativeQuarterly* i *3x3*. Nakon međunarodnih uspjeha i nagrada Dubravka Kolanović počinje dobivati priznanja i u domovini: godine 2014. godine dobiva Pohvalu *Petog hrvatskog biennala ilustracije*, a 2016. Nagradu *Ovca u kutiji*.

U Dubravkinim slikovnicama nježni i zaigrani likovi raznih životinja često su glavni akteri zbivanja. U nagrađenoj slikovnici *Čarolija zagrljaja* Medo i Vučić najbolji su prijatelji i uživaju zajedno promatrati noćno nebo. Jedne ih večeri iznenadi stvorenje koje je palo ravno pred njih sa zvijezda. Mali vanzemaljac izgleda im čudno. Toliko je drugačiji da ga pokušavaju vratiti u svemir, odakle je i došao. Nakon više neuspjelih pokušaja, tužne oči malog svemirca bude njihovo suosjećanje. Medo i Vučić pokušavaju ga utješiti zagrljajem. Tako

otkrivaju da je zagrljaj čudesno pogonsko gorivo koje vanzemaljcu vraća snagu i daje mu moć da poleti natrag svome domu, među zvijezde.

Kroz personalizirane likove životinja, u nježnom skladu slike i riječi, Dubravka poručuje malenim čitateljima i gledateljima da smo svi slični, iako naizgled različiti! Takva će poruka biti dobar podsjetnik i za odrasle jer sretniji su oni koji grade prijateljske i bliske odnose s drugima!

b) Nagrada „Grigor Vitez“ za ilustraciju za stariju dob djece 2017.

Jednoglasnom odlukom Stručnog povjerenstva Nagrada „Grigor Vitez“ dodjeljuje se **Manuelu Šumbercu** za ilustraciju za stariju dob djece u knjizi Romana Simića *Jura i kuckalo protiv dosade*, Profil knjiga, Zagreb, 2017.

Manuel Šumberac najmlađi je među deset odabranih ilustratora, rodio se 1988. u Puli. Nakon mature na Školi za primijenjenu umjetnost i dizajn, Odsjek grafičkog dizajna, diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, Odsjek za animirani film i nove medije. Realizirao je četiri autorska animirana filma i tri animirana glazbena video spota. Ilustrirao je za strane nakladnike: slikovnice *Pinokio*, *Snjeguljica* i *Snježna kraljica* za Carlton Books Limited iz Londona te knjige *Steampunk Poe* i *Steampunk Frankenstein* za Running Press iz Philadelphie. Za nakladničku kuću Profil iz Zagreba oblikovao je ilustrirane knjige *Baba Jaga* i *Div Zaborav*.

Filmaš, animator i ilustrator, kreativac Manuel Šumberac u stanju je vizualizirati priču kroz sve medije, bio to crtež, animacija, film ili knjiga. Juru u *hudici* (majica s kapuljačom) i *starkama* koji susreće trokutastog mačka jednog dosadnog kišnog dana oblikovao je, ublaživši ponešto steampunkovsku estetiku po kojoj ga pamtimo, dodavši u prizore tek ponešto industrijskog i retrodizajna interijera.

„Trokutasti“ mačak sklopčan na kauču s trokutastim uzorkom svojim duhovitim bockanjem potiče tinejdžera Juru da spozna moć mašte putem tajnovitog kuckala protiv dosade. „Kuckalo naime može imati svatko. Dovoljno je kucnuti... - Kako? – Prstom po glavi... Crtanje, pisanje, sviranje i projektiranje... SVE ZANIMLJIVO što ljudi rade, velim: sve je počelo kao kuckanje protiv dosade.“

Sjajan tekst u knjizi ***Jura i kuckalo protiv dosade*** praćen je jednako sjajnim ilustracijama obične i svima poznate svakodnevice neke kišne nedjelje, te u dahu pratimo zaigranost jezikom i likovnošću: od predlista do zalista, od kadra do kadra, od jedne do druge margine, osjećajući se pozvanima na svima dostupnu i zabavnu avanturu eksperimentiranja, kako maštom i jezikom, tako i geometrijskim likovima, perspektivom, dimenzijama i prostorima.

***

POSEBNO PRIZNANJE NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ ZA 2017.

Posebno priznanje Nagrade „Grigor Vitez“ dodjeljuje se Silviji Šesto za ukupan doprinos otvaranju prostora književnosti za djecu i mlade.

Silvija Šesto uspješna je, višestruko nagrađivana i čitana spisateljica, autorica pet lektirnih knjiga, ali i nakladnica, urednica i promotorica, jedna od utemeljiteljica Hrvatskog društva književnika za djecu i mlade i njegova sadašnja predsjednica. Buntovna, nekonvencionalna i otvorena svemu novom, godinama je nesebično dijelila svoje znanje i energiju uvodeći natječaje, nagrade i nove biblioteke, otvarajući nove prostore za razvoj hrvatske književnosti za djecu i mlade.

POHVALA NAGRADE „GRIGOR VITEZ“ ZA 2017.

Pohvala Nagrade „Grigor Vitez“ dodjeljuje se:

- **Vandi Čižmek** za ukupno stvaralaštvo na području ilustracije u 2017. godini
- **Mirjani Mrkela** za tekst u ilustriranoj knjizi *Bob, bobić, mahuna*, Iris Illyrica, Zagreb 2017.
- **Branki Hollingsworth Nara** za ilustracije u knjizi *Bob, bobić, mahuna*, Iris Illyrica, Zagreb 2017.

Stručno povjerenstvo za dodjelu Nagrade „Grigor Vitez“ za 2017:

Manuela Vladić-Maštruko, predsjednica Povjerenstva, akademska slikarica i ilustratorica

Branka Primorac, dopredsjednica Povjerenstva, književnica

Ranka Javor, komparatist i povjesničar umjetnosti, knjižničarska savjetnica

Koraljka Jurčec Kos, muzejska savjetnica i kustosica Hrvatskog biennala ilustracije

Ivona Šajatović, književnica

U Zagrebu, 05. travnja 2018. godine